

Lekcja 25

06.05.2020

Temat: Ułamki niewłaściwe

Przyjrzyj się rysunkom

Tu są 3 połówki,
czyli $\frac{3}{2}$ bochenka chleba.

Tu jest 9 ćwiartek,
czyli $\frac{9}{4}$ jabłka.

Tu są 2 połówki,
czyli $\frac{2}{2}$ tortu.

Z 3 połówek chleba możemy „złożyć” 1 cały chleb i zostanie nam jeszcze pół chleba.

Możemy to zapisać tak:

$$\frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

Z 9 ćwiartek jabłek otrzymamy 2 całe jabłka i zostanie jeszcze 1 ćwiartka jabłka.

$$\frac{9}{4} = 2\frac{1}{4}$$

A dwie połówki tortu „złożą się” w jeden tort $\frac{2}{2} = 1$

Zapisz w zeszycie:

Ułamki niewłaściwe

Jeżeli licznik ułamka jest większy lub równy mianownikowi, to taki ułamek nazywamy niewłaściwym (inaczej mówiąc, jeżeli możemy z niego wyłączyć całość).

$$\text{np. } \frac{10}{7}, \frac{8}{3}, \frac{4}{2}, \frac{5}{5}, \frac{12}{12}$$

Ułamki właściwe

Ułamki, w których licznik jest mniejszy od mianownika, np. $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{4}{9}$ nazywamy **ułamkami właściwymi**.

Na lekcji wykonaliśmy ćwiczenia 1, 2, 3, 4 str. 66

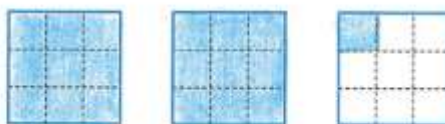
Ćwiczenie 1 str. 66 $\frac{11}{4}$ jabłka $\frac{9}{2}$ pomarańczy $\frac{13}{8}$ pizzy

Ćwiczenie 2 str. 66

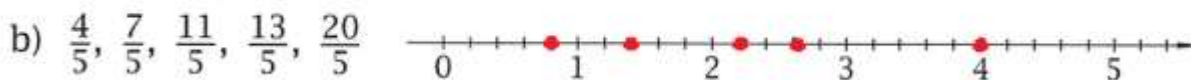
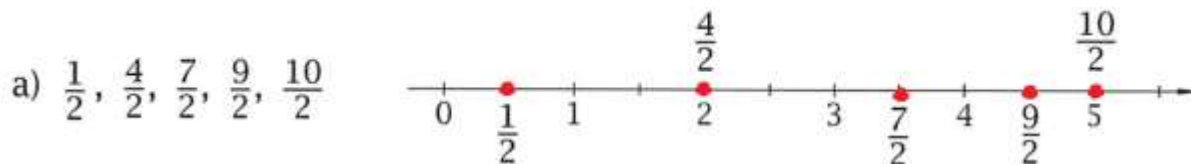
a) Pokoloruj $\frac{7}{3}$ kółka.

b) Pokoloruj $\frac{19}{9}$ kwadratu.

Ćwiczenie 3 str. 66

Ćwiczenie 4 str. 66

4. Podkreśl na czerwono ułamki mniejsze od 1, a na zielono ułamki większe od 1 lub równe 1.

$\frac{3}{5}$ $\frac{7}{9}$ $\frac{10}{4}$ $\frac{5}{25}$ $\frac{6}{6}$ $\frac{8}{2}$ $\frac{8}{11}$ $\frac{19}{19}$

Praca samodzielna

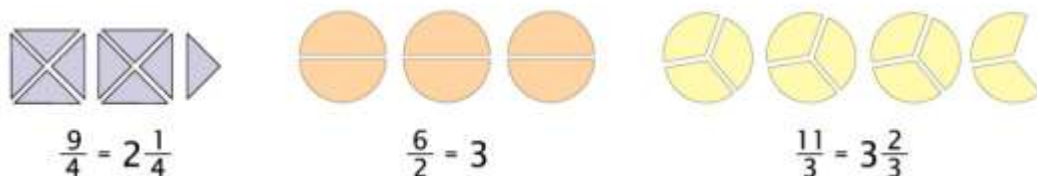
Wykonaj ćwiczenia 5, 6, 7, 8 str. 66 i 67

Temat: Zamiana ułamków niewłaściwych na liczby mieszane i odwrotnie.

Na poprzedniej lekcji dowiedziałeś się, co to jest ułamek niewłaściwy.

Dzisiaj nauczysz się, jak z ułamka niewłaściwego wyciągać całości.

Przyjrzyj się poniższym rysunkom. Każdy z nich został opisany na dwa sposoby — za pomocą ułamka niewłaściwego i liczby mieszanej (lub liczby naturalnej).

W zrozumieniu tematu pomoże Ci krótki film:

https://www.youtube.com/watch?v=KHRDA_RinnY

Zapisz w zeszycie przykłady z filmiku i poniższe przykłady:

$$\frac{5}{4} = 1\frac{1}{4}$$

$$\frac{13}{5} = 2\frac{3}{5}$$

Przykłady:

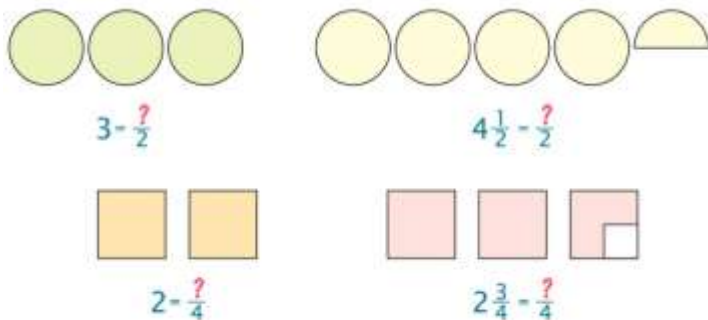
$$\frac{11}{2} = 11 : 2 = 5 \text{ reszta } 1 \quad \text{czyli} \quad \frac{11}{2} = 5\frac{1}{2}$$

$$\frac{7}{5} = 7 : 5 = 1 \text{ reszta } 2 \quad \text{czyli} \quad \frac{7}{5} = 1\frac{2}{5}$$

$$\frac{37}{10} = 37 : 10 = 3 \text{ reszta } 7 \quad \text{czyli} \quad \frac{37}{10} = 3\frac{7}{10}$$

Ćwiczenie

Wyobraź sobie, że koła przedstawione na rysunkach dzielimy na połówki, a kwadraty – na ćwiartki. Jakimi liczbami należy zastąpić znaki zapytania?

Obejrzyj film

<https://www.youtube.com/watch?v=em9y8ZuNDrw>

Zamiana liczb mieszanych na ułamki niewłaściwe

$$1\frac{3}{5} = \frac{1 \cdot 5 + 3}{5} = \frac{8}{5}$$

$$4\frac{1}{2} = \frac{4 \cdot 2 + 1}{2} = \frac{9}{2}$$

Możesz te obliczenia wykonywać w pamięci lub pomóc sobie rysunkiem.

$$2\frac{2}{4} = \frac{10}{4}$$

Zadanie 5 (podręcznik) str. 169 Nie przepisuj treści, zapisz tylko ułamki

a) 8 chlebów — ile to połówek chleba? Przedstaw liczbę 8 w postaci ułamka niewłaściwego.

$$8 = \frac{16}{2}$$

b) $5\frac{1}{2}$ chleba — ile to połówek chleba? Przedstaw liczbę $5\frac{1}{2}$ w postaci ułamka niewłaściwego.

$5\frac{1}{2}$ zapis ten oznacza, że mamy 5 całych chlebów i dodatkowo pół chleba ($\frac{1}{2}$)

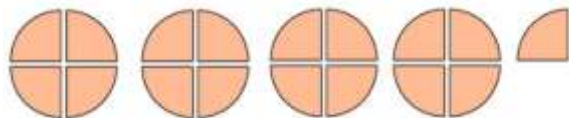
Z każdego chleba dostaniemy 2 części, a z 5 chlebów otrzymamy 10 części.

Pamiętaj jeszcze o połowce chleba

$$5\frac{1}{2} = \frac{11}{2}$$

c) $4\frac{1}{4}$ koła — ile to ćwiartek koła? Przedstaw liczbę $4\frac{1}{4}$ w postaci ułamka niewłaściwego.

$$4\frac{1}{4} = \frac{17}{4}$$

Praca domowa

Ćwiczenie 9 str. 67

UWAGA

Na następnej lekcji spotykamy się on - line, aplikacja Teams – 08.05 (piątek, godz. 11.30) .